

เทศบาลนครหาดใหญ่
 สำนักปลัดเทศบาล
 สำนักการศึกษา
 สำนักสาธารณสุขฯ
 สำนักคลัง
 สำนักป่าฯ ที่ สข ๐๐๒๓.๔/ว พ.๔๙
 กองยุทธศาสตร์ฯ
 กองสวัสดิการฯ
 กองการเจ้าหน้าที่
 หน่วยตรวจสอบภายใน
 สถานธนานุบุรี ร่อง คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๔/๒๕๖๖
 สถานีขันส่ง ๑

งานธุรการ สำนักปลัดเทศบาล	
เทศบาลนครหาดใหญ่	
เลขที่รับ	๖๘๖๓
วันที่	๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๖
เวลา	๐๙:๓๙

ฝ่ายนิติการ
๓๖/๖๒
๒๕ ธ.ค. ๖๖
เวลา

สำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่	
เลขที่รับ	๑๗๗๕๖
วันที่	๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๖
เวลา	๐๙:๓๒

ศาลกลางจังหวัดสงขลา

ถนนราชดำเนิน สข ๙๐๐๐

๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นายกเทศมนตรี ทุกเทศบาล และนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๘๔.๔/๑๒๑๔๔ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดสงขลาได้รับแจ้งจากการกระทรวงมหาดไทยว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ กรณีการวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง การสั่งให้นับคะแนนใหม่ การสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ และการแบ่งเขตเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารห้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ และมาตรา ๒๐ เป็นการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งอันเป็นที่สุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖) หรือไม่ โดยคำวินิจฉัยรัฐธรรมนูญดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแบ่งเขตเลือกตั้ง การสั่งให้นับคะแนนใหม่ และการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถิ่นหรือผู้บริหารห้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัย ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถิ่นหรือผู้บริหารห้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง นั้น เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบใบสมัครว่าผู้สมัครมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ หากเห็นว่าผู้ใดยื่นใบสมัครถูกต้องและมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งให้ประกาศรายชื่อผู้สมัคร หากผู้สมัครผู้ใดไม่มีชื่อในประกาศดังกล่าว ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในสามวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้สมัครโดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ร้อง) มีคำวินิจฉัยโดยเร็ว เมว่าการวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกาศรายชื่อผู้สมัคร เป็นหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถิ่นและผู้บริหารห้องถิ่นซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) แต่รัฐธรรมนูญ มิได้กำหนดรายละเอียดหรือเงื่อนไขไว้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในเรื่องนี้อย่างไร นอกจากนี้ การใช้อำนาจดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยที่ส่งผลให้ผู้สมัครไม่มีสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งอันเป็นการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของบุคคลที่จะเป็นผู้แทนของประชาชนตามหลักประชาธิปไตย ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจดังกล่าวจึงไม่เป็นที่สุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖)

ประเด็นที่ ๒ การสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ตามพระราชบัญญัติ การเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถิ่นหรือผู้บริหารห้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๕ และ มาตรา ๑๐๖ นั้น การสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นการใช้อำนาจในลักษณะเดียวกับการจัดหรือดำเนินการให้มีการควบคุมการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถิ่นหรือผู้บริหารห้องถิ่นให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมมิอ่อนไหวจากการเลือกตั้ง มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกการเลือกตั้ง สมาชิกสภาห้องถิ่นและผู้บริหารห้องถิ่น และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งบางหน่วย หรือทุกหน่วย

/ตามนัยแห่ง...

ตามนัยแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๒) และ (๓) การใช้อำนาจดังกล่าวอาจส่งผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งที่มีปัญหาอยู่บ้างแต่การสั่งให้นับคะแนนใหม่ หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถื่นหรือผู้บริหารห้องถื่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ เป็นกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของการนับคะแนน เลือกตั้งและดำเนินการนับคะแนนใหม่ให้ถูกต้อง หรือออกเสียงลงคะแนนใหม่เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ไม่ถึงกับเป็นการตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใด ไม่ใช้กรณีที่จำกัด หรือมีผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล นอกจากนี้ เจตนากรณ์ของรัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่และมีอำนาจในการกำกับดูแลและจัดการเลือกตั้งให้เป็นโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและขอบด้วยกฎหมาย ให้มีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวนในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับการเลือกตั้งจำเป็น จะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็วและมีความต่อเนื่องตามกรอบระยะเวลาการเปิดโอกาสให้มีการโหวตและการใช้อำนาจดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดความขัดข้องล่าช้า การสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ ก่อนที่จะมีการประกาศผลการเลือกตั้งไม่ใช่การตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรายได้เป็นกระบวนการหนึ่ง ก่อนประกาศผลการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ และสั่งระงับ สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราวอันเป็นกรณีที่มีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคล คำสั่ง ดังกล่าวให้เป็นที่สุด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๒๒๕ ซึ่งเป็นกระบวนการ การในการควบคุมคุ้มครองการเลือกตั้งอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะพิจารณาว่าการ เลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือไม่ ดังนั้น การสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือการสั่งให้ออกเสียง ลงคะแนนใหม่เฉพาะก่อนประกาศผลการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถื่นหรือ ผู้บริหารห้องถื่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจอันเป็นที่สุด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖)

ประเด็นที่ ๓ การใช้อำนาจแบ่งเขตเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถื่น หรือผู้บริหารห้องถื่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๐ นั้น แม้ว่าอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการแบ่งเขต เลือกตั้งจะเป็นหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถื่น และผู้บริหารห้องถื่น ซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจอันสอดคล้องต่อภารกิจหลักของผู้ร้องที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๑) และเป็นอำนาจอันจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่คือการจัดการเลือกตั้ง แต่รัฐธรรมนูญ ไม่ได้กำหนดรายละเอียดหรือเนื้อหาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในเรื่องนี้ นอกเหนือนั้น การแบ่งเขตเลือกตั้งยังส่งผลต่อความได้เปรียบเสียเปรียบในการเลือกตั้ง หรือมีผลต่อความสงบ ของประชาชนที่จะมาออกเสียงลงคะแนน เมื่อรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติอย่างชัดแจ้งให้การใช้อำนาจของ คณะกรรมการการเลือกตั้งกรณีดังกล่าวเป็นที่สุด หากผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการ ใช้อำนาจแบ่งเขตเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือเห็นว่าการแบ่งเขตเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยไม่ชอบ ด้วยกฎหมาย กฏ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอให้ตรวจสอบการใช้อำนาจดังกล่าวได้ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจดังกล่าวจึงไม่เป็นที่สุดตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖)

ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการนิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการใช้อำนาจแบ่งเขตเลือกตั้งตาม พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาห้องถื่นหรือผู้บริหารห้องถื่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ วรคหนึ่ง และมาตรา ๒๐ เป็นการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เป็นที่สุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖) ส่วนกรณีการสั่งให้นับคะแนนใหม่ หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่

เฉพาะก่อนประกาศผลการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ เป็นการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจอันเป็นที่สุดของคณะกรรมการ การเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖) รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๙.๔/๑๒๑๔๔ ลงวันที่ ๑๒ วันวาคม ๒๕๖๖ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายมาหะมะพีสกี้ วามะ)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปภ.บดีราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐-๗๔๓๒-๗๔๓๕ โทรสาร. ๐-๗๔๓๑-๓๗๗๗
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sk-local-l@hotmail.com

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสงขลา
เลขที่รับ ๒๐๓๐๔ วันที่ ๑๓ ก.พ. ๒๕๖๖
กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ เพชรบุรี กาญจน์ ๑๐๒๐๐

ที่ นท ๐๘๙๙.๔/๑ ๑๑๗

๗ วันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๔/๒๕๖๖

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑๔/๒๕๖๖

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๑๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ กรณีการวินิจฉัย สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง การสั่งให้นับคะแนนใหม่ การสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ และการแบ่งเขตเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ วรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ และมาตรา ๒๐ เป็นการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง อันเป็นที่สุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖) หรือไม่

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ หน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแบ่งเขตเลือกตั้ง การสั่งให้นับคะแนนใหม่ และการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีประเด็นที่ต้องพิจารณาดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกาศรายชื่อ ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ วรคหนึ่ง นั้น เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบใบสมัคร ว่าผู้สมัครมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ หากเห็นว่าผู้ใดยื่นใบสมัครถูกต้องและมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งให้ประกาศรายชื่อผู้สมัคร หากผู้สมัครผู้ใดไม่มีชื่อในประกาศตั้งแต่ล่าสุด ให้ผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ภายในสามวันนับแต่วันที่ประกาศรายชื่อผู้สมัครโดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ร้อง) มีคำวินิจฉัยโดยเร็ว แม้ว่าการวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกาศรายชื่อผู้สมัคร เป็นหน้าที่และอำนาจ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นซึ่งเป็น หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๑) แต่รัฐธรรมนูญมิได้กำหนดรายละเอียดหรือเงื่อนไขไว้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจ ในเรื่องนี้อย่างไร นอกจากนี้ การใช้อำนาจดังกล่าวเป็นการวินิจฉัยที่ส่งผลให้ผู้สมัครไม่มีสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้ง อันเป็นการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพทางการเมืองของบุคคลที่จะเป็นผู้แทนของประชาชนตามหลักประชาธิปไตย ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจดังกล่าวจึงไม่เป็นที่สุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖)

ประเด็นที่ ๒ การสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๕ และ มาตรา ๑๐๖ นั้น การสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่เป็นหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการการเลือกตั้งที่ได้รับการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เป็นการใช้อำนาจในลักษณะเดียวกับการจัดหรือ ดำเนินการให้มีการควบคุมการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เมื่อเห็นว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีอำนาจสั่งระงับ ยับยั้ง แก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือ

/ยกเลิก...

ยกเลิกการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น และสั่งให้ดำเนินการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้ง บางหน่วย หรือทุกหน่วย ตามนัยแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) การใช้อำนาจดังกล่าว อาจส่งผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ได้รับการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งที่มีปัญหาอยู่บ้าง แต่การสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ เป็นกระบวนการตรวจสอบความถูกต้องของการนับคะแนนเลือกตั้งและดำเนินการนับคะแนนใหม่ให้ถูกต้อง หรือออกเสียงลงคะแนนใหม่ เพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ไม่ถึงกับเป็นการตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งรายใด ไม่ใช้กรณีที่จำกัดหรือมีผลกระทบต่อสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล นอกจากนี้ เจตนากรณ์ของรัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่และมีอำนาจในการกำกับดูแลและจัดการเลือกตั้ง ให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมและขอบด้วยกฎหมาย ให้มีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวนในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ประกอบกับ การเลือกตั้งจำเป็นจะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็วและมีความต่อเนื่องตามกรอบระยะเวลาการเปิดโฉกส ให้มีการโหวตแบบการใช้อำนาจดังกล่าว ย่อมก่อให้เกิดความขัดข้องล่าช้า การสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ก่อนที่จะมีการประกาศผลการเลือกตั้งไม่ใช่การตัดสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรายใดเป็นกระบวนการกรนีก่อนประการผลการเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ และสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งไว้เป็นการชั่วคราวอันเป็นกรณีที่มีผลกระทบต่อสิทธิของบุคคล คำสั่งดังกล่าวให้เป็นที่สุด ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๔) ประกอบมาตรา ๒๒๕ ซึ่งเป็นกระบวนการในการควบคุมดูแลและการเลือกตั้งขั้นอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่พิจารณาว่าการเลือกตั้งนั้นเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือไม่ ดังนั้น การสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่เฉพาะก่อนประกาศผลการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจอันเป็นที่สุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖)

ประเด็นที่ ๓ การใช้อำนาจแบ่งเขตเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๐ นั้น แม้ว่าอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการแบ่งเขตเลือกตั้งจะเป็นหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องกับการจัดหรือดำเนินการให้มีการจัดการเลือกตั้ง สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ซึ่งเป็นหน้าที่และอำนาจอันสอดคล้องต่อภารกิจหลักของผู้ร้องที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) และเป็นอำนาจอันจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่คือการจัดการเลือกตั้ง แต่รัฐธรรมนูญไม่ได้กำหนดรายละเอียดหรือเนื้อหาให้คณะกรรมการการเลือกตั้งปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจในเรื่องนี้ นอกจากนั้น การแบ่งเขตเลือกตั้งยังส่งผลต่อความได้เปรียบเสียเปรียบในการเลือกตั้ง หรือมีผลต่อความสะดวกของประชาชนที่จะมาออกเสียงลงคะแนน เมื่อรัฐธรรมนูญไม่ได้บัญญัติอย่างชัดแจ้งให้การใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งกรณีดังกล่าวเป็นที่สุด หากผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือบุคคลที่ได้รับผลกระทบจากการใช้อำนาจแบ่งเขตเลือกตั้งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือเห็นว่าการแบ่งเขตเลือกตั้งนั้น เป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย กฏ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องสามารถใช้สิทธิทางศาลเพื่อขอให้ตรวจสอบการใช้อำนาจดังกล่าวได้ ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจดังกล่าวจึงไม่เป็นที่สุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖)

ดังนั้น การปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการวินิจฉัยสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อประกาศรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้ง และการใช้อำนาจแบ่งเขตเลือกตั้ง ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕๕ วรรคหนึ่ง

และมาตรา ๒๐ เป็นการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เป็นที่สุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖) ส่วนกรณีการสั่งให้นับคะแนนใหม่ หรือการสั่งให้ออกเสียงลงคะแนนใหม่ เนื่องจาก่อนประกาศผลการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๑๐๕ และมาตรา ๑๐๖ เป็นการปฏิบัติหน้าที่และใช้อำนาจอันเป็นที่สุดของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรคหนึ่ง (๑) (๒) และ (๖) รายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอให้แจ้งนายอำเภอ ทุกอำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทุกแห่งทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ ชาลีเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองการเลือกตั้งท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๔๗-๕๐๐๐ ต่อ ๒๓๗๒-๓
ผู้ประสานงาน นางสาวธัญญา จินตนพงศ์พันธุ์
โทร. ๐๘-๐๓๒๑-๔๙๖๙

สั่งที่ส่งมาด้วย
คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ